

Veto

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 12, '85-'86.
Nr. 25, dd. 24 april 1986.
ISSN: 0773-5162

Verantw. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Mortiervuur

Guy Mortier humanist of humorist? Kom zeg maar: hoofdredakteur Humo. Deze week de tweede (en laatste) aflevering van het interview, dat we met hem hadden. Zie pagina 6.

Kringnieuws

Bij Rechten hangen ze stoelen in bomen (p. 4) en Politika dacht na over de namenkwesatie, Veto weet je wel (p. 6). Die pol en sokkers zijn bijlijkbaar moe van het blokken en ze denken eraan om te gaan staken. Of zouden de regeringsmaatregelen er toch voor iets tussen zitten (p. 2). Op de achterpagina ook nog de resultaten van de presidiumverkiezingen bij VTK.

Seks

Rex dicht, geen seks meer in Leuven? Veto doet schuchtere stapjes om het gat op te vullen, maar botst soms tegen een kasteel. Maar kastelen dateren van de duistere Middeleeuwen. Tiens, toen maakte men weinig problemen over het geslachtsleven... Zie pagina 5

Teologie en vrouwen

Onlangs verscheen een boek van een teoloog die openingen zocht bij het vrouwelijk geslacht. Een recuperatie van het feminisme door de teologie? Onze vrouwelijke redactrices pluisden het eens uit op pagina 4.

Oren te kort

Leuven vol Muziek

Volgende week woensdag 30 april is het weer zover: *Leuven vol Muziek* — 2de editie. Het programma is zo mogelijk nog drukker bezet dan vorig jaar, toen de eerste editie van deze Totale Muziekdag uitgroeide tot een prachtige gebeurtenis. *Leuven vol Muziek* anno 1986 heeft alles in zich om een nieuwe voltreffer te worden, maar het slagen ervan is in grote mate afhankelijk van de actieve participatie van iedereen die op 30 april zijn kop in Leuven vertoont.

meer gecoördineerde manier. Al is een gezonde chaos nooit weg; wie nog wil meedoen aan de Straatmuziek laat best iets weten op 't Stuc (Van Evenstraat 2d, vragen naar Nikol Wellens).

De echte schoonheid van *Leuven vol Muziek* ligt echter in de combinatie van Straatmuziek en Alternatieve Muzikale Happenings. Dit jaar zijn er door de organisatie een tiental 'specials' geprogrammeerd, en daarmee is de dag meer dan gevuld.

Zo is er om 13.00 u een Beiaardconcert voorzien, terwijl op hetzelfde moment de *Stichting Logos* uit Gent een aantal zelfgebouwde automaten aan de gasten van Alma 2 toevrouwt. In de hall van het studentenrestaurant zal iedereen dus persoonlijk kunnen eksperimenteren met de meest bizarre klankkasten.

ontbreken. In het gebouw van Letten en Wijsbegeerte wordt zijn *Variations IV* uitgevoerd, een zogenaamd aleatorisch werk, waarin het toeval een grote rol speelt. Dit wordt prachtig. In het gebouw worden op een door het toeval bepaalde manier geluidsbronnen geplaatst. *Overal* in het gebouw wordt muziek ten gehore gebracht, behalve daar waar het publiek zit. Typisch Cage, maar ook een typisch publiek? Afspraak om 19.00 u.

Hello Reagan

Maar de echte *Big Event* wordt waarschijnlijk het Charlie Morrow-project dat tussen 20.00 u en 22.00 u gerealiseerd wordt op het Ladeuzeplein en omstreken. De New Yorkse komponist Morrow heeft hiervoor een werkelijk grotesk geheel gebrouwd. Zelfs de organisatoren weten niet meer goed wie of wat nu allemaal meedoet aan dit gebeuren.

Zo zijn er 15 elektrische gitaren, 8 tuba's, een koor, een harmonie-orkest, 15 drums, een beiaard, een rijdende beiaard, 2 live-debatterende professoren... en talloze toevallig meegeslepte geïnteresseerden. Oorspronkelijk moest het hele zaakje in het teken staan van de culturele relatie tussen Europa en Amerika, maar sinds Reagans operatie-Kadhafi zou er wel eens een politiek tintje kunnen bijkomen. Ik vraag mij af hoe dat gaat aflopen.

De hele muziekdag door zal Radio Scorpio een speciaal programma uitzenden, en ook BRT 3 werkt mee. Er zal ook een programmaboek te koop zijn voor 100 BE. Alle happenings zijn uiteraard gratis.

Didier Wijnants

De idee van de organisatie van *Leuven vol Muziek* lijkt heel simpel, maar is in feite te gek om los te lopen. In de eerste plaats is het de bedoeling een dag in het teken van de Muziek te organiseren. Maar de pointe zit hem in de kleine lettertjes: *Leuven vol Muziek* wil een *klimaat creëren* waarin de stap van passief muziekbeluisteren naar actief (desnoods zelfs ongeschold) muziekren snel gezet kan worden. In hoeverre dat laatste ook werkelijk zal slagen valt nog af te wachten, maar intussen zal er op 30 april op muzikaal vlak zoveel onweerstaanbaar te beleven vallen, dat we wellicht oren te kort zullen komen.

Ringeling

Als muzikale achtergrond is er in elk geval al de Straatmuziek. De hele dag door zullen op de meest diverse plaatsen in de stad muzikale prestaties geleverd worden. Dat gebeurt door iedereen die daar zin in heeft (U bijvoorbeeld), en wel op een min of

Teerling

Naast een aantal concerten met creaties van hedendaagse Belgische komponisten is er ook een amusant *telefoonconcert* op poten gezet. Omstreeks 18.30 u zullen in zes Leuvense kafee's zes verschillende muzikanten aan het werk zijn. Hun prestaties zullen via de telefoon samengebracht worden en samen met de stem van een radio-omroeper uitgezonden worden op Radio Scorpio. Het resultaat is *Telesyn I* van de Australische komponist Darius Clynes.

Het werk heeft dus een typisch *conceptuele* structuur; wie in een kafee gaat luisteren en kijken mist het globale klankresultaat op de radio, maar wie aan de radio blijft hangen mist de live-uitvoering. Natuurlijk: een cassette-deck kan de ballon voor een stuk doorprieken.

Het stond buiten alle twijfel dat *John Cage* op *Leuven vol Muziek* niet kon

Leuven Vol Muziek en VRG stellen voor

Donderdag 24 april
22.00 uur 't Stuc

Charlie Morrow en Tom Pomposello
benefietconcert voor
Leuven vol Muziek

Charlie Morrow, in Leuven bekend en geprezen als koncipieerder van het grootste event "Universitas" op de muziekdag van 30 april en Tom Pomposello, een New-Yorkse bluesgitarist, verzorgen deze avond om 22.00 uur een benefietconcert om de financiële put van Leuven Vol Muziek te helpen dempen. Deze voorstelling is een unieke gelegenheid om kennis te maken met het reilen en zeilen van de New Yorkse underground-wereld. Tevens is het daarenboven de enige kans om de figuur van Charlie Morrow eens persoonlijk aan het werk te zien in diens eigenzinnige solo-performances, met improvisaties, dream songs, number pieces, en noem maar op...

22.00 uur 't Stuc inkom: 120/150 fr

Koncert-programma

- 12.00 - 14.00 u **Automaten** (het Logos-Duo in Alma II)
- 13.00 - 14.00 u **Beiaardconcert** (Universiteitsbibliotheek)
- 14.00 - 16.00 u **Kreatieconcert I** ('t Stuc)
- 16.30 - 18.00 u **Pianokonzert** (Hoger Instituut voor Wijsbegeerte)
- 18.00 - 18.45 u **Beiaardconcert** (Universiteitsbibliotheek)
- 18.30 - 18.45 u **Telefoonconcert** (6 kafees, Radio Scorpio)
- 19.00 - 19.50 u **Variations 4** (A Cage within A Cage) (Letteren en Wijsbegeerte)
- 20.00 - 22.00 u **Morrow-event** (omgeving Universiteitsbibliotheek)
- 21.00 - 23.00 u **Kreatieconcert II** ('t Stuc)

Rambo Reagan

In Libië werd het puin nog maar pas geruimd of hier in Leuven ontstond de Werkgroep Kritische Studenten. In een persmededeling zeggen zij dat het de plicht is van de studenten om hun ongenoegen over de Amerikaanse aanval te uiten, zij spreken zelfs van staatsterrorisme: "Deze absurde vergelding brengt de wereldvrede in 't geding. Het gevaar voor innegving van de Russen en voor een eskalatie is niet uitgesloten. Temeer omdat Reagan helemaal geen rekening houdt met het Europese standpunt om alleen diplomatieke sankties tegen Libië uit te vaardigen."

Om al deze redenen plant de Werkgroep Kritische Studenten deze avond om 18.00 uur een betoging, die aan Alma II zal starten. Tussen de hele reeds van ordewoorden is alleszins "Reagan, Kadhafi: schiet nie!" het leukste. (PL)

9 DE MOEIAL
overlevingsgids tijding van en voor vrb-studenten

VOX S.C.O. Co.NIS
februari '86 nummer 3

De Antwerpse Student
De Antwerpse Student

Veto
ALGEMENE STUDENTEN RAAD

VLAAMSE STUDENTENPERS

Veto is je vertrouwde Leuvense studentenblad... maar hoe is het aan de andere Vlaamse uniëfs gesteld? Wat voor bladen worden er in Antwerpen of in Kortrijk uitgegeven? Lijken die op Veto of hebben ze meer weg van een kringblad?

Om de anderen beter te leren kennen, zeulde Veto het Vlaanderenland af op zoek naar kollega's. We beperkten ons tot die bladen die voor een ruim studentenpubliek bedoeld zijn. Kringbladen, die zich richten tot de eigen fakulteit en ledenbladen als het bijna honderdjarige *Ons Leven* vielen dus uit de boot. Maar we vonden toch nog heel wat bladen, die aan onze definitie voldeden. Zelfs zo veel dat we onze bevindingen over 4 weken zullen spreiden. In dit nummer starten wij aan de twee universitaire uithoekjes van Vlaanderen: de kleine kampussen van Kortrijk (Kulak) en Diepenbeek (LUC). In de volgende drie delen komen Antwerpen, Brussel en Gent aan bod. (Pascal Lefèvre)

schampere 224
HET BLAD VAN PAPIER

KRANIEPOOT
studenten(t)dschicht

FAZE

UNIFAC 15 6

T KULAKSKE

FAE IV KRANT
Studentenkalender
Antwerpen

ASK SIELKRANT

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvene (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studietoestand en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Protea (2)

Carolien Labie meent — zoals haar mede-proteërs dat steeds doen — iedere negatieve kritiek aan het adres van haar stambroeders in Zuid-Afrika te moeten smoren in een potje van halve waarheden en hele leugens (Lezersbrief Veto 24). Of Veto nu een geschikt forum is om het tot staatsvorm verheven racisme dat apartheid is, te verdedigen, laat ik in het midden. Het racisme dat op iets meer dan een jaar tijd 1500 mensen vermoord heeft, 20 miljoen anderen onthoofd en onderwerpt aan de meest vernederende wetten, inclusief diegene die hen verplichten hun lichaamskracht te verkopen tegen een overlevingsransoosn, dat een land zo groot als Frankrijk en Spanje samen in een militaire wurggreep houdt, tegen de wil van de bevolking en zowat de ganse wereld uitgenomen Protea in, en dat zijn buurlanden saboteert en destabiliseert om te bewijzen dat zijn systeem het beste is, vindt in Veto dus een spreekbuis. Maar zoals gezegd, daar gaat het niet over.

Waar het wel over gaat is de inhoud van de brief zelf. Het stuk over de thuislanders bijvoorbeeld. Cijfergevoel van Labie kan niet weg-moffelen dat er in de thuislanders armoede, elende en honger heersen, ondanks het feit dat de actieve bevolking ofwel tientallen kilometers pendelt, ofwel tijdelijk wegrekt om te werken in dienst van de blanke man. Armoede en honger heersen ook in Bophutswana, dat het zo goed maakt (sic). Omdat er in dat kurkdroge thuisland wat delfstoffen gevonden worden, overigens slechts een fractie van wat er in het gebied er omheen ligt, moeten de Tswana's Pretoria dus dankbaar zijn; zij hebben immers hun 'historische stamgronden' teruggekregen (Wel wat westwaarts geschoven, want geef nu toe, Pretoria en de Westrand, met Vaal Reefs, de grootste goudmijn ter wereld, dat geef

je toch niet zomaar aan de Tswana's). Terwijl in alle thuislanders samen slechts 2,5% van Zuid-Afrika's BNP geproduceerd wordt, wordt in alle talen gezegwen over de 'historische stamgronden' van de blanke Zuid-Afrikanen.

Tenslotte wijst Labie erop dat Protea het Boycot-Apartheid-comité uitgedaagd heeft voor een openbare discussie. Hierop kunnen wij maar één antwoord geven: Wij willen hierop niet ingaan. Niet alleen weigeren wij te discussiëren met mensen die hogergenoemde wereldsmisdaaden onvoorwaardelijk (en dus niet genuanceerd) verdedigen en zelfs aanprizen, maar bovendien zijn wij er tegenstanders van dat zulke racisten spreekrecht krijgen voor een studentenpubliek om hen met leugens à la Labie te manipuleren.

Wim Arras
Boycot-Apartheid-comité

Vetisjisme (4)

Naar aanleiding van de hele discussie rond Veto zou ik het volgende willen zeggen. In de roes van een zo snel mogelijke verzoening lijken sommige mensen te vergeten dat de grond van de verzoeningsdiscussie een principiële zaak is. Het gaat hem niet in de eerste plaats om het uiterlijk van een koepel, maar wel over principes, die leiden naar welbepaalde doelstellingen en een welbepaalde structuur. De ASR stelt zich tot doel te ijveren voor de democratisering van het onderwijs. De structuur van de ASR steunt ook duidelijk op het principe van de democratische besluitvorming. Veto moet, als blad van de ASR, bijdragen tot de verspreiding van het gedachten-goed en de specifieke werkingpunten van de ASR. Dit alles vormt dus een logisch geheel, waar niet zomaar enkele onderdeeljes uit te lichten zijn. Het feit dat men bij de verzoening eerder lichtzinnig over het onderdeel Veto spreekt, geeft mij de indruk dat men te weinig oog heeft voor de principiële kant van de zaak. Ik wil mij helemaal niet verzetten tegen een verzoening, integendeel, maar we moeten wel weten waar we naartoe gaan en niet zomaar in het ijle verzoenen voor de goede schijn. In plaats van zoveel tijd en energie te besteden aan bv. de datum van de verkiezing van vrijgestelden, zou men beter de bereidheid tot actief meewerken aan de nieuwe koepel en het bijbehorende blad vastleggen. De nieuwe studentenkoepel moet steunen op een overtuigend engagement, eerder dan op een reeks vormelijke afspraken.

Jan Mertens

Verhoging van het inschrijvingsgeld

Het inschrijvingsgeld dat je moet betalen aan de universiteit is niet eenvormig. De totale som die je moet betalen bestaat uit 3 delen: 1. Inschrijvingsgeld 500 fr. omvattende de inschrijving op de rol, ongevallenverzekering en bijdrage sociaal studiefonds; 2. Exsamengeld 1000 fr. per eksamenproef; 3. Kollegegeld 10.000 fr. voor elk studiejaar. Beursstudenten moeten evenwel slechts 2300 fr. in totaal betalen en zij die niet geen beurs krijgen moeten 6500 fr. betalen. Verder zijn er nog bijkomende kollegegelden voor aggregatie-doktoraat-aanvullende inschrijving.

De betekenis van het inschrijvingsgeld is niet zo duidelijk. De universiteit krijgt per student een serieuze toelage van de staat om onderwijs te verlenen en een wetenschappelijke begeleiding met onderzoek te voorzien. Het geld van de inschrijvingen wordt hier dan ook niet voor gebruikt. 63.333.000 (1/3 van de totale som) gaat naar de verbetering van de didactiek, de uit-

bouw van aggregatie en bijscholing. Dit is wettelijk vastgelegd. Het andere deel (126.667.000) gaat naar het privé-potje van de universiteit (niet-geaffekteerd patrimonium) tesamen met de interesten op het kapitaal van de universiteit. Hiermee worden post-graduate beurzen, samenwerkings- en uitwisselingsakkoorden, voorzieningen voor het personeel en pensioenfonds, nieuwbouw of verbouwing van gebouwen en de post diverse mee betaald. Niet allemaal levensnoodzakelijke zaken voor het onderwijs eigenlijk. Het inschrijvingsgeld is dan misschien ook beter in de huidige omstandigheden als een remgeld te beschouwen. Om een wat overdreven consumptie van universitair onderwijs af te remmen.

De nu genomen maatregel verhoogt het kollegegeld van 10.000 naar 11.000 fr. Tegen september zal dit dan waarschijnlijk nog geïndeexerd worden. Hierover had men op het kabinet nog geen zekerheid. Het kollegegeld voor beursgerechtigden zal ook verhoogd worden met 150 fr. De jaarlijkse indeksering van de kollegegelden was al via het KB van 4 augustus 1972 vastgelegd maar is slechts schoksgewijs uitgevoerd. Sinds 1978 is het onveranderd op 10.000 gebleven. De

studentenakties van toen zijn hierin niet onbelangrijk geweest.

Geen besparing

De verhoging nu kadert in een besparingsoperatie van de regering, maar nergens wordt er duidelijk gemaakt hoe de overheid met deze maatregel denkt te kunnen besparen. Het geld komt volledig toe aan de universiteiten en deze krijgen hierdoor niet minder subsidies, aangezien deze volledig gescheiden zijn. Ook de sektor waar de inschrijvingsgelden terecht komen zit niet in financiële moeilijkheden. Of zou de regering graag zien dat de universiteiten met de verhoging van de inschrijvingsgelden het ontstane tekort in de sociale sector opvangen? Dit zou betekenen dat ze op een achterbakse manier de studenten laat betalen waartoe ze zelf wettelijk verplicht is.

In een volgend artikel zullen we echter dieper ingaan op de verbinding tussen inschrijvingsgelden en de sociale sector. Het standpunt dat de studenten hierover steeds hebben ingenomen is dat er geen geld mag gaan van de inschrijvingsgelden naar de sociale sector. De staat is verplicht direct voldoende financiën te voorzien voor de sociale sector. (PB)

Algemene staking?

POLITIKA — Het comité Mei '86 organiseert op 6 mei eerstkomende een regionale aktiedag als protest tegen de reeds genomen en de nog te verwachten regeringsmaatregelen inzake onderwijs, werkloosheid, leger-

dienst, enz...

De scholieren van het Redingenhoorplannen een staking en er is ook ook een doppersbetoging gepland. Natuurlijk is het de bedoeling dat studenten daar ook actief aan deelnemen want

tenslotte gaat het om de volledige groep jongeren die dichtbij aangepakt worden door Martens en co. Maar de studenten hebben zelf ook nog een leuke verrassing in petto: vanuit de Algemene Studentenraad (ASR) is het voorstel gelanceerd om op 6 mei in alle fakulteiten te staken.

Ook Politika steunt dit idee en het koördinatiecomité is van mening dat het belangrijk is om iedere student sociale wetenschappen daarvoor ruim te informeren en bovendien mee te laten beslissen. Daarom wordt er een info-vergadering georganiseerd op dinsdag 26 april om 18.00 u in auditorium Vesalius (ingang Parkstraat, gelijkvloers). Dan zal de recente informatie met betrekking tot de regeringsmaatregelen gegeven worden met aansluitend discussie en beslissing over het al dan niet staken. Voor degene die zich wil informeren over de stand van zaken en/of wil mee beslissen of wil mee-organiseren aan een eventuele staking, kortom voor iedereen, is deze info-vergadering een unieke kans om uw stem te verheffen. Wellicht is het voorstel tot staking voor dit academiejaar de laatste kans om duidelijk ons protest te uiten. Daarvoor hebben we redenen te over en hopelijk laat Politika deze kans niet liggen. (MS)

RIJSCHOOL ERASMUS

DE VEILIGSTE WEG

LEUVEN KESSEL-LO PUTTE 016/22 24 P5

BONDGENOTENLAAN 123

ADVERTENTIE

Huurprijzen stijgen?

De gevolgen van de blokkering van de sociale toelagen, één van de regeringsmaatregelen, laten niet op zich wachten. Niet alleen de maaltijdprijzen in Alma, maar ook de honoraria van de studentendokters zijn reeds gestegen. Op de volgende vergadering van de Raad voor Studentenvoorzieningen wordt er een beslissing genomen omtrent de huurprijzen in de universitaire peda's voor het academiejaar 1986-1987. Tijdens de vorige vergadering heeft men reeds laten doorschemeren dat we aan een stijging van de huurprijzen in de universitaire studentenhuizen wellicht niet ont-komen. Omdat de evolutie van de huurprijzen in de sociale huisvesting een barometer is voor de volledige kamermarkt in Leuven, ligt er dus ook een stijging van de huurprijzen in de privé-woning in het verschiet. Of het werkelijk zo'n vaart loopt, zien we volgende week. (MS)

Veto, jaargang 12 nr. 25, dd. 24 april 1986.

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)
 Hoofdredektie: Pascal Lefèvre en Bert Malliet
 Redaktiesekretaris: Filip Huyzentruyt
 Redaktie: Kris Blyckers, Geert Coene, Eddy Daniels, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Marc Sys, Didier Wijnants
 Fotografie: Geert Coene, Stel Libbrecht, Peter Vermeiren
 Zetwerk: Paul Bijnen, Ria De Schutter, Marc Heeren, Didier Wijnants
 Lay out: Kris Blyckers, Marc Heeren, Jan Huyse, Pascal Lefèvre, Ann Schellekens
 Medewerkers: Peter Bruggelmanns, Gilberte Boeckmanns, Dirk De Naegel, Koen Elst, Guy Goossens, Benoît Lannoo, Jan Mertens, Bruno Peeters, Annemie Pijcke, Nina Verhaeghe
 Huistekenaars: Gadamme
 Eindredaktie: Pascal Lefèvre

Oplage: 8000 eksemplaren
 Drukkerij: Rotatyp Brussel
 Abonnementen: Studenten: 60,-; niet-studenten: 250,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
 Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen
 Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

ADVERTENTIE

acco
BINDSYSTEMEN

UNIBIND - BIND-O-MATIC
BINDA - PAPERBACK - INRINGEN

SNEL
STEVIG
HANDIG

van 35 tot 50 fr/bundel

DE REDDENDE

voor studenten die verdrinken in losse vellen

acco SPECIALE OPENINGSUREN

van ZAT. 26 APRIL tot EINDE MEI

maandag...vrijdag: 9 - 18.30
ZATERDAG: 9 - 14.30

acco

VLAAMSE STUDENTENPERS

DEEL 1:

Far in the west...

Ruim twintig jaar geleden kreeg de KULeuven er een klein broertje bij, of moeten we zeggen een klein zusje want het vrouwevolk heeft daar tegenwoordig de statistische overhand. De nieuwe intelligente spruit was nog maar net Kulak gedoopt, of daar hield men al het Kulakske boven de doopvont. Het Kulakske is nu met zijn 'gezegende' 21 jaargangen het oudste studentenblad van Vlaanderen.

voorrang verhuurd aan mensen die actief zijn in het presidium. Nu zitten er zo'n tien presidiumleden, allemaal jongens. Meisjes mogen daar geen kot huren, gemengd samenleven is aan de Kulak immers ondenkbaar.

Anderzijds zijn de studenten wel fier op hun kleine universiteit. Om de uitgave van hun kultuurkalender te bekostigen, maakten zij zelf de stijlvolle promotie-stikker "Far in the West, we give you the best, KULAK." Het is dan ook niet verwonderlijk dat er een soepele verstandhouding met de academische overheid is. De mensen van het Fakkot lijken nogal in hun schik met hun rektor, monseigneur G. Maertens. Ook met de stedelijke overheid onderhoudt het presidium goede contacten. Zo kregen ze eens de avond zelf nog een nachtvergunning voor een TD; zij mochten ook al eens gratis gebruik maken van de stadsschouwburg. De studenten aan de Kulak zijn dan ook redelijk braaf en willen echt niet het varken uithangen.

Politiek lijkt daar wel ver af. Vandaar ook de wat kortzichtige terughoudendheid tegenover acties tegen de komende regeringsmaatregelen. Filip Vanooteghem, de vice-preses zegt dat het nog wat te vroeg is om iets te ondernemen, aangezien de regering nog niets heeft beslist (n.v.d.r. deze reportage dateert van einde maart). Het kalf moet blijikbaar al half verdronken zijn voor ze in West-Vlaanderen wakker schieten. Ook in het studentenblad worden politieke standpunten omzeild.

Polarisatie tussen socius en niet-socius?

Er wordt misschien niet direct aan politiek gedaan en heel de kampus mag dan al peis en vree lijken, toch bestaat er een spanning tussen de zogenaamde socius en de al even zogenaamde niet-socius. Deze laatste groep kijkt wat neer op de socius en dat zijn veelal mensen die actief zijn in de Parochie (UP). Zo'n tien procent van de Kulakkers woont elke donderdag de misviering en de daaraan gekoppelde activiteiten bij. De Universitaire Parochie patroneert zo'n drie goede-doel-werkgroepen: eentje zorgt elke vierde woensdag van de maand voor een aangename middag voor bejaarden, een andere werkgroep vergast elke derde woensdag van de maand een veertigtal gehandicapten, en de derde werkgroep vangt elke woensdagmiddag zogenaamde 'gerechtskinderen' op. Gerechtskinderen zijn niet zozeer jonge criminelen maar kinderen, die omwille van tekorten in hun sociale situatie in een instelling geplaatst zijn. Tegenover deze groep van een honderdtal geëngageerden situeert zich dan de grotere groep van individualistische studenten, die het meer begrepen hebben op hun kussens of pinten...

Voor de nodige ontspanning zorgt het Fakkot dan ook wel. Zo was er dit jaar de Kulak-Swing-Rekordpoging: 24 uur aan één stuk hebben daar steeds vijf koppels op de dansvloer gestaan, 't is te zeggen ze deden wel wat meer dan daar staan... Ongeveer één Kulaker op drie heeft toen aan de happening deelgenomen door zelf een dansje te wagen. De opbrengst van dergelijke activiteiten gaat wel naar 'goede-doel-projects' en alzo werken daar ook de niet-socius onbewust en misschien wel ongewild aan mee.

Pascal Lefèvre

Twee exemplaren van het studentenblad van de Kulakkers, tegenwoordig ook wel KULCK'ers genoemd. (foto Veto)

De sfeer aan de Kulak verschilt nogal met Leuven. Je snuift het zo op, bij het binnenkomen van een studentenhuus, waar de Alma van daar is gevestigd. Een muurhoog bord funktioneerde als verjaardagskalender en in het studentenrestaurant heerst de gewone middagdrukte, alleen moet je daar wel 60 decibels Simple Minds mee doorslikken. Ik laat de geluidsmuur achter mij en klop aan bij het Fakkot, het bureau van de studentenoverkoepeling waar voortdurend mensen in en uit lopen. Het is daar dat ik een afspraak heb met enkele verantwoordelijken voor het studentenblad, het Kulakske.

Bij de term studentenblad mag je dan niet onmiddellijk aan Veto denken, het Kulakske met haar A-4 formaat (29 op 21 cm) heeft immers meer weg van een kringblad van een grote Leuvense kring. Het verschijnt slechts vijfmaal per jaar en van elk nummer worden er zo'n driehonderd exemplaren verkocht. In zo'n kleine groep van studenten, 904 in totaal, kan heel wat informatie via de valven worden doorgegeven. Bovendien komt zowat de helft van de Kulak-populatie in het studentencentrum eten, nieuwtjes gaan bigevoeg als een lopend vuurtje rond. Om de drie weken wordt er een kultuurkalender op handig zakformaat gratis verspreid.

Diskriminatie van meisjes?

Het studentenleven speelt zich veelal geschieden van Kortrijk af. De kampus ligt buiten de stadskern, veel contacten met de Kortrijkzonen zijn er dan ook niet, tenzij met degenen die een kot verhuuren. De meeste koten liggen trouwens halverwege tussen het centrum van Kortrijk en de kampus, de Sint-Rochuslaan schijnt de studentstraat bij uitstek te zijn. Het grootste deel van de activiteiten gaat dus door op de kampus zelf, alleen voor een TD zakt men wel eens af naar de stad.

Zelfs een interessant cultureel centrum als de Limelight trekt maar weinig studenten aan. In Kortrijk valt er niet zoveel te beleven, zegt Hilde. Samen met de andere Hilde en Jo verzorgt zij de redactie van het Kulakske. Twee op drie van vrouwelijk geslacht, daar kunnen wij van Veto alleen maar jaloers op zijn. Hun redactiesamenstelling is echter niet erg representatief voor de rest van de studentenbeweging aldaar. De participatie van meisjesstudenten wordt eigenlijk wat gehinderd door een puriteins beleid inzake studentenlogies. In het studentencentrum, waar het Fakkot — het levend hart van de studentenorganisaties — is gevestigd, zijn er ook een veertigtal koten. Deze kamers worden bij

MONEY HONEY

Niet alleen de uitgave van de kultuurkalender is zelfbedruipend ook het Kulakske doet geen beroep op subsidies. Voor het grootste deel wordt het blad bekostigd door advertentieinkomsten, die dit jaar tegen de 52.000 frank aanlopen. De rest wordt betaald door de losse verkoop (zo'n 35 frank) of door abonnementen. Verleden jaar deden ze het zelfs zo goed dat ze een overschot van 16.000 frank hadden.

lak-Swing-Rekordpoging bracht maar liefst 55.000 frank op.

Maar ook de Universitaire Parochie zit niet stil, zij verzamelde verleden jaar zo'n 90.000 frank en die bom geld ging naar projecten in de derde wereld. Het grootste deel van het geld haalde de Parochie uit de verkoop van speciale maaltijdbonnetjes. Het is zo dat een middagmaal aan de Kulak 88 frank kost, waarmee je dan soep, hoofdgerecht en dessert krijgt. Maar je kan — en haast iedereen doet dat — ook bonnetjes aan 90 frank kopen, die twee frank meer gaan dan naar de Parochie. (PL)

Zoals ik reeds vertelde gaat de opbrengst van grote activiteiten als de rekordpoging steevast naar goede-doel-projects. De Ku-

De stem van de Limburgse studenten

VOX S.Co.Co.NIS

februari '86 nummer 3

NUMERUS CLAUSUS

VERLENGDE LEGERDIENST

VERMOED INSCHRIJVINGSGELD

VOX S.Co.Co.NIS

Tussen het bronsgroen eikenhout — oeh wat een monster van een kluichee — ligt de Diepenbeekse universitaire kampus (L.U.C.). De studentenoverkoepeling heet daar Studenten-Coördinatie-Commissie, gewoonlijk afgekort als S.Co.Co. Zij geven tweemaal per trimester het studentenblad VOX S.Co.Co. NIS, wat stem van S.Co.Co. betekent, uit. Een zestal studenten, vooral van Geneeskunde staan in voor de redactie en de layout. De verslaggeving is nog niet erg efficiënt maar ze pogen wel de broodnodige informatie door te spelen. In hun eerste nummer stelden zij de koepel voor en drukten het doopreglement af.

Het derde nummer besteedt dan weer veel aandacht aan de verwachte regeringsmaatregelen. Verder ook een voorstelling van Amnesty International en het Algemeen Nederlands Congres... Geen agenda of zoekertjes maar wel gekopieerde kaartjes (uit diverse bladen) tref je in VOX S.Co.Co. NIS aan. Er wordt geen reclame in dat blad opgenomen, de subsidies van de Sociale Sektor zijn dan ook ruim voldoende om dit A4-blad (meestal 12 pagina's dik) gratis onder de 863 LUC-studenten te verspreiden. De oplage is dan ook zo groot als de aantal studenten daar. (PL)

Een universitair gebouw, een boom... moeten er nog studenten zijn?

(foto Veto)

Feministische theologie of een feministisch perspectief in de theologie?

Paulus, vrouwenhater of verkeerd begrepen?

Onlangs verscheen bij EPO, de uitgeverij die traditioneel in linkse hoek gesitueerd wordt, een boek van Willy Deckers, doktor in de theologie. 'Het onzichtbare gelaat' is de titel van het werk en het behandelt — naar eigen zeggen — de 'essentieel vrouwelijke kenmerken van de theologie'. Nu verliep die persconferentie op zich nogal droogjes. Hier werd hoofdzakelijk de korte inhoud van het boek *afgelezen* (dit in tegenstelling tot het herhaalde pleidooi voor een 'meer vrouwelijk, dit is warm-menselijke omgang met elkaar'). Van een persoon als Willy Deckers, met een academische scholing en een jarenlange ervaring als docent verwacht ik op zijn minst enige vlotheid en persoonlijke creatieve voorstelling van zijn boek. Maar goed, het gesprek tussen Willy Deckers en Annemie Lauryskens, na de persvoorstelling was dan weer des te levendiger. Hier mocht ook het publiek een duit in het zakje doen (maar daarover leest u in het kader "Moeten en niet mogen").

mening niet zoveel nieuws gehoord had. Integendeel, het leek mij eerder een langzaam herkauwen van iets wat al jaren geleden ook door — inhoudelijke sterke — vrouwelijke auteurs als Luce Irigaray, Adrienne Rich, Mary Daly, Simone De Beauvoir of Anja Meulenbelt was uitgedacht.

Dekonstruktief of rekonstruktief

En dat geeft Willy Deckers dan ook toe. Het eerste deel van zijn boek is een analyse van enkele belangrijke projecten in de hedendaagse vrouwenstudies. Deckers onderscheidt in die vrouwenstudies twee projecten, het dekonstruktieve en het rekonstruktief project. In het dekonstruktieve proces wordt enerzijds een indringende kritiek gegeven op het feit dat in onze samenleving bijna uitsluitend vrouwen verzorgingsfuncties waarnemen, terwijl mannen de openbare sektor beheersen. Anderzijds, wordt het 'mannelijk beheersingsdenken' ontmaskerd. Het dekonstruktieve project wil: "de schijnbaar voor de wetenschappelijkheid objectieve van onderdrukking" en "het wil aantonen hoe uitsluitend maskuliere reflectie op maskuliere ervaringen de fundamenteelste en de formeelste criteria van het systematisch denken in filosofie en wetenschappen gevormd hebben, terwijl deze criteria voorgesteld worden alsof ze algemeen menselijk en seksneutraal zijn" (p. 32). Kritiek dus op het 'mannelijke' monopoliseren en interpreteren van de wetenschap.

Maar vrouwen zijn niet alleen dekonstruktief, zij verrichten ook rekonstruktief werk. In het rekonstruktief project, gaan de vrouwenstudies uit van de vitale ervaringen van de vrouw zelf. Om zo geleidelijk aan een meer representatief mensbeeld te ontwikkelen, waarin het 'vrouwelijke'

een eigen en evenwaardige inbreng heeft.

Na een analyse van deze beide projecten in de vrouwenstudies komt Deckers tot de volgende conclusie: "Om de huidige man-vrouw relaties om te vormen tot verhoudingen van gelijkwaardigheid is het dringend nodig een androgyn mensbeeld te ontwikkelen, waarin het maskuliere noch het feminie voorrang krijgt," en "In dit mensbeeld staan die kenmerken centraal die de scheiding tussen 'mannelijk' en 'vrouwelijk' overstijgen en daarom 'menschelijk' genoemd kunnen worden" (p. 86).

Zowel mannen als vrouwen zijn nu eigenlijk slechts 'halve mensen' zegt Deckers, omdat het vrouwelijke in de man en het mannelijke in de vrouw niet tot ontwikkeling is gekomen. Daarom moeten we groeien naar een androgyn mensbeeld waar zowel mannen als vrouwen 'hele mensen' kunnen worden.

Hoogdringendheid

Het tweede deel van het boek handelt over een feministisch perspectief in het theologisch denken en de implicaties daarvan voor kerk en maatschappij. Het begrip bevrijding, zegt de auteur, staat sinds enkele decennia opnieuw

centraal in het theologisch denken. Door het feminisme wordt de theologie uitgedaagd zich fundamenteel te bevrijden van de patriarchale vervormingen van de Bijbelse traditie en de kerkelijke interpretaties ervan.

Allicht vanwege die 'hoogdringendheid' begint Deckers er alvast zelf maar aan. Hij analyseert en actualiseert in zijn boek het scheppingsverhaal of zoals hij het zelf noemt 'De grote scheppingsmyten'. Hij behandelt ook de vraag naar de houding en de praktijk van de figuur van Jezus van Nazareth zelf, tegenover het 'vrouwelijke' en de vrouwen. En zelfs de apostel Paulus, die door sommigen zelfs een vrouwenhater werd genoemd, wordt door Deckers in een ander daglicht gesteld. "Teksten moeten steeds in hun historische context begrepen worden.... waarin allerlei menselijke belangen hebben meegespeeld zoals onder meer het patriarchale machtsstreven" (p. 134).

Vrouwelijke priesters?

Willy Deckers pleit ook voor een volwaardige plaats van de vrouw in de kerkelijke structuren: "Als de kerk zich vandaag uit dat seksisme wil bevrijden, is het niet voldoende positief over de vrouw te spreken, maar

moet ze ook haar structuren op alle niveaus gelijkwaardig openstellen voor mannen en vrouwen, dus ook het priesterambt" (p. 144).

En "...een ideologie of een levensvisie kan slechts een directe weerslag hebben op het feitelijke handelen van mens en maatschappij, indien zij erin slaagt een nieuwe ethiek te ontwerpen waarin de centrale waarden vertaald worden in concrete gedragsopties" (p. 145).

Deckers behandelt tot slot dan ook kort enkele etische kwesties in zijn boek, zoals abortus, verkrachting, vrouw en derde wereld, vrede en milieu enz...

...En van de vele vragen die dit boek bij mij oproept is: past dit alles niet mooi in een akkapatiebeweging van het feminisme in de theologie? De theologie die aan invloed inboet en het feminisme dat aan invloed wint. Moet het feminisme nu voor de kar van de theologie gespannen worden, om de theologie terug aantrekkelijk te maken? Of is de theologie werkelijk bereid een opening te maken naar bepaalde maatschappelijke realiteiten waar ook de kerk onmogelijk nog langer blind voor kan blijven?

Zal het mij wel niet kwalijk nemen als ik enige twijfel en scepticisme overhoud na het lezen van het boek. Immers zoals Winternitz het ooit formuleerde: *Die Frau ist immer die beste Freundin der Religion gewesen / Die Religion aber keineswegs immer eine Freundin der Frau.*

Gilberte Boeckmans

Willy Deckers, *Het onzichtbare gelaat. Een feministisch perspectief in de theologie.* Berchem, Epo, 1986, 164 blz., 450 BF.

Die discussie heeft er mij alleszins toe aangezet het boek ook nog effectief te lezen. Ik wilde nu eindelijk zelf wel eens weten of het boek nu voor of achter op zijn tijd was. Dat werd immers herhaaldelijk, door de auteur naar voor gebracht: "Het boek is misschien 10 jaar te vroeg op de markt gekomen". En dat terwijl ik naar mijn

Moeten en niet mogen

In het debat dat volgde op de persvoorstelling van *Het onzichtbare gelaat* was Annemie Lauryskens, teologe en werkzaam op de Universitaire Parochie, bepaald niet mals voor het boek en zijn auteur. "Ik word bij het lezen van dit boek overmand door gevoelens van woede", zo zei ze, "woede omwille van de zoveelste bezetting van onze geest, omwille van de rekapitulatie van onze ideeën. Alles wat in dit boek staat heb ik al es gelezen, in vrouwenstudies, door vrouwen zelf geschreven. Nu moeten we evenwel onze eigen wijsheid weer es vernemen van een man, in zijn woorden geformuleerd. Wat dit boek doet met vrouwen is hen opnieuw onzichtbaar maken, want het verzwijgt veel van hun eigen werk, hun eigen ideeën, hun eigen studies, en pretendeert op verschillende plaatsen originaliteit daar waar het helemaal niet origineel is. Bovendien krioelt het van de woorden *moeten/niet mogen*, waardoor de auteur, als man, ons vertelt wat feministische theologie moet zijn. Mogen wij vrouwen, die aan een feministische theologie willen werken vanuit onze eigen ervaringen, dat alstublieft zelf doen?"

Voorbeelden van dit moraliserende aspect van het boek, van het feit dat de auteur voorschrijft wat de feministische theologie moet doen en laten, zijn er genoeg. Wij citeren uit de paragraaf *Feminisme en Derde Wereld*: "Een feministisch perspectief in de theologie kan op dit vlak een uitzonderlijke bijdrage leveren door het geweten van de "kapitalistische" wereld, die bijna totaal door "mannelijke" principes wordt beheerst, wakker te schudden door een

'vrouwelijke' kijk op dit probleem te ontwikkelen (...). Het wordt (...) duidelijk dat de boodschap en de technieken van andere culturen voor ons nieuwe mogelijkheden inhouden waarvan we vandaag nog niet eens het bestaan vermoeden. Ook dit is misschien een belangrijke omkering die door een 'feministische theologie' kan worden teweeggebracht. Zij moet deze techniek van 'omkering' niet alleen hanteren in het bestrijden van patriarchale invloeden en ideologieën uit de bijbelse geschiedenis, maar ook tegenover de actuele onderdrukingsstrategieën van het kapitalisme dat in de ontwikkelingslanden bezig is de oorspronkelijke levenskrachten te vernietigen. Daarenboven moet zij in het spoor van de hedendaagse bevrijdingstheologie een radicale voorkeursoptie voor de armen verwoorden en bevorderen. Zij zal duidelijk moeten opteren voor een rechtvaardige herverdeling van de rijkdommen tussen het Noorden en het Zuiden" (p. 160).

Deze hele opsomming van wat de bevrijdingsstrijd van de vrouw allemaal moet doen contrasteert fel met de bewering van de auteur zelf, dat nu de tijd is aangebroken waarin mannen op de eerste plaats moeten luisteren naar wat vrouwen te vertellen hebben.

Vrouwenparadijzen

Aansluitend moet nog de kritiek van Annemie Lauryskens vermeld worden op de stelling van de auteur dat "mannen en vrouwen met elkaar moeten leren spreken en samenwerken om de patriarchale machtsmechanismen te breken en nieuwe man-vrouw regelingen uit te vinden die niet langer seksistisch bepaald zijn" (p. 25). Annemie Lauryskens echter stelt dat we tijdelijk moeten afstappen van dat idee van samenwerken, dat vrouwen eerst in wat de auteur noemt "vrouwenparadijzen" hun eigen kracht moeten terugvinden, omdat de praktijk leert dat vrouwen in gemengde groepen niet of nauwelijks aan bod komen. Bovendien, zo kan men zich afvragen, als samenwerking zo belangrijk is, hoe verantwoordt de auteur dan eigenlijk dat hij dit boek alleen heeft ge-

schreven, in plaats van samen met vrouwen? Waar is zijn eigen luisterbereidheid?

Moraliserend in plaats van luisterend is de auteur ook wanneer hij zegt dat de feministische theologie geen aanspraak kan maken op de totaliteit, niet als doel kan hebben "een heel nieuwe, alternatieve theologie uit te werken" (p. 115). Voor de auteur is feministische theologie blijkbaar beperkt tot andere namen zoeken voor God, een vrouwelijke lezing geven van de bijbel, en vooral een opwaardering van de vrouwelijke waarden in het algemeen. Annemie Lauryskens daarentegen stelt dat men moet vertrekken vanuit de maatschappelijke strijd die vrouwen leveren, een strijd van waaruit men op zoek gaat naar een andere theologie omdat de bestaande theologie alleen maar onderdrukkend werkt. Als die nieuwe theologie alle levensvragen die die strijd oproept wil beantwoorden, dan moet ze noodzakelijkerwijze aanspraak maken op de totaliteit, anders past ze zich terug in de bestaande mensvisie die de vrouw onderdrukt. Wanneer men de alomvattendheid van de feministische theologie ontkent, aldus Annemie Lauryskens, dan neemt men een houding aan zoals die van het Vaticaan tegenover de bevrijdingstheologie; het mag, maar binnen de gestelde grenzen.

Tenslotte reageerde Annemie Lauryskens ook nog tegen het feit dat *Het onzichtbare gelaat* de vrouw bevestigt in haar "lichtgewicht". De auteur zegt wel dat ook mannen moeten gaan "moederen" en dat vrouwen zich assertiever en onafhankelijker moeten gaan opstellen, maar wat hij het hele boek door de "typisch vrouwelijke waarden" noemt, zijn: liefde, medeleven, koesterende zorg, samen delen in solidariteit. Waar blijft de auteur met zijn androgyn mensbeeld als hij deze waarden vrouwelijk blijft noemen, en vooral: welk effect heeft dit op vrouwelijke lezers die nog aarzelend op zoek zijn naar hun nieuwe identiteit?

Het onzichtbare gelaat is een boek dat herhaaldelijk het omgekeerde doet van wat het verkondigt.

Nina Verhaeghe

RECHTEN — In het kader van 100 jaar VRG loopt de tentoonstelling Buitenwerk in en rond de Valk, nog door tot vrijdag 2 mei. Er is werk te zien van Jean-Georges Massart, Ado Hamelryck, Jan Carlier, Yves De Smet-Cromlech en Hugo Duchateau. Op de foto: Installatie met stoeien, bijlen, boom van laatsgenoemde. Een kleine catalogus is te verkrijgen op het secretariaat van de Valk voor 50 fr. De appreciatie van dit gedoe laten we geheel aan U over. (GC)

VERBODEN VRUCHTEN

HOREN, ZIEN MAAR VOORAL ZWIJGEN

"Ontneemt een doorsnee mens zijn levensleugen, dan ontneemt men hem ook zijn geluk"
(dokter Relling in "De wilde eend" van H. Ibsen)

Het wordt tijd dat we ons seksnummer maken. Deze of gelijkaardige zinnende was wel vaker te horen wanneer het eens minder goed ging met Veto. Aanleidingen waren er voldoende. Als er al geen hommes was met andere geleidingen van de ASR liet het medewerkersbestand het afweten. En in dergelijke situaties werd, niet zonder enig sarkasme, bovenstaand klischee uit de kast gehaald. Seks ligt namelijk moeilijk aan deze unief. In katholieke milieus klopt men niet zomaar uit het bed. Enkele van onze voorgangers — bladen zoals Universitas — hebben zich zelf langs deze weg het graf ingeholpen. Maar dat is niet het onderwerp van dit artikel. Daarover zal één van de volgende weken in deze kolommen bericht worden.

Hier willen we het hebben over de relatie tussen Veto en seks, of beter tussen de KUL en de intimste aller menselijke bezigheden. De aanleiding dateert al van half januari. Na het verschijnen van Veto 13 (9 januari 1986) richtte professor Casteels, dekaan van de faculteit geneeskunde, een schrijven aan de rektor. Hierin klaagt hij de 'schumigheid' aan die in het gewraakte nummer verschenen. Hij viseert met name pagina drie waar de globale sfeer van de tekst (what's in a word?) en de foto niet door de beugel kunnen. Eens te meer blijkt dat cultuur niet zo ongevaarlijk is als sommigen wel denken of ervan verwachten.

De geviseerde artikels: - een recentie van Kwartel van Heiner Müller en een aankondiging van Jan Christiaens' *Hoerleed*. De foto, een dame met bloot achterwerk, genomen tijdens de voorstelling van eerstgenoemd stuk. En dan was er nog het citaat van de week van Noord-Nederlandse oorsprong. Koot en Bie hadden het over seks in de Bijbel: "Als God een vrouw is dan was Maria een man die, zonder erkerie, bij Jozefine het Kindeke verwerkte". Voorwaar schokkend!

Rektor Dillemans verwijst daarop de klacht diplomatisch door naar de bijzondere A.R.-kommissie Deruyttere.

Geneeskunde

Het zal wel geen toeval zijn dat juist iemand uit de faculteit geneeskunde het vuur aan de lont stak. In zijn *Geschiedenis van de seksualiteit (deel 1: de wil tot weten)* belichtte Michel Foucault reeds de duistere rol die de boeufanaars van deze professie op dit vlak hebben gespeeld. Door de seksualiteit op te nemen in het wetenschappelijk bedrijf trachtte men haar te verhuilen. Er zit iets paradoxaals in heel dat gebeuren. De seksualiteit werd ondervraagd, de verschillende handelingen en fantasieën opgespoord en gekatalogeerd binnen een eigen vakjargon. Er ontwikkelde zich met andere woorden een heel discours over de seksualiteit. En juist door erover te spreken trachtte men de seksualiteit uit de openbaarheid te verbannen. Een hele reeks gedachten, handelingen en ja zelfs termen werden taboe verklaard.

Typerend in dit opzicht is bijvoorbeeld de houding van iemand zoals Sigmund Freud tegenover de seksualiteit. De aartsvader van de psychoanalyse wordt in bepaalde milieus nog steeds — vanuit een misbegrepen panseksualisme — met de vinger nagewezen als aanstoker van de latere seksuele revolutie. Jaren nadat zij het ouderlijk huis verlaten had verklaarde zijn dochter Anna, zelf ook een bekend kinderjarenlezer, dat er bij haar thuis aan tafel niet over seksualiteit mocht gesproken worden. Zo breeddenk was de oude Sigmund nu ook weer niet. Maar ja, ook hij was geneeskundige van vorming. Kan het toeval zijn?

De geneeskunde sloot op die manier de seksualiteit op in de dokters- of terapeutenlokalen en was er tegelijkertijd als de kippen bij om haar afschuw uit te bazinieren over allerlei afwijkingen, zelfs al betrof het de onschuldigste fantasieën. De laatste tijd begint daar

stilaan verandering in te komen, al dient gezegd te worden dat dit niet zonder slag of stoot verloopt. Zo komt het bij velen nog eigenaardig over dat het woord *neuken* in seksuologische publicaties gemeengoed begint te worden. Het klinkt alleszins minder afstandelijk dan *kopuleren* of *cotieren*. Maar wellicht boezemt juist dat angst in. En persoonlijk konden we het nog meemaken dat een prof tijdens één of andere cursus psychiatrie mededeelde dat *masturbatie* (*onanie*) niet meer onder de rubriek *perversies* moest gezegd worden, en dat we dat maar moesten veranderen in onze syllabus.

Op die manier was de geneeskunde wel eeuwenlang eerder dienstbaar aan de macht van de openbare orde dan aan de humanisering van het menselijke bestaan.

Het is Foucault's verdienste dat hij op de politiek-economische implicaties van deze beeldvorming gewezen en deze in zijn studies betrokken heeft. Slechts twee aspecten van de mens, het lichaam als machine en als soort, werden getolereerd binnen de seksualiteitsbeleving. Enerzijds werden onnutte gedachten en handelingen geweerd, vandaar een *beheersingsmoraal*, anderzijds kwam de seksualiteit volledig in het teken van de voortplanting te staan. Toekomstige werkrachten *produceren* was de boodschap. De homo ludens en andere aspecten werden uitgebonden. Dat dergelijke eeuwenlange doktrine niet zonder resultaat is gebleven blijkt onder meer uit de indringende analyse die de nederlandse cultuurpsycholoog Paul Voestermans (K.U. Nijmegen) onlangs maakte over het fenomeen *seksuele hervorming in Nederland*. Zijn konklusie is dat 'hoofd en hart' uit de pas lopen. Er is met andere woorden wel een pluriformiteit aan opvattingen over seksualiteit ontstaan (het hoofd), maar het gedragsaspect blijft ten achter (het hart).

Intellectuele oneerlijkheid

Maar leidt deze uitweiding ons niet te ver af van ons uitgangspunt en geraken we op die manier ook niet los van het loze gepraat over seksualiteit aan sich? Ja en neen. Ja, omdat we de kans lopen om in hetzelfde verhuilende spelletje mee te spelen. Neen, wanneer we een stap verder zetten dan het wijzen op *acts and facts* maar ook op zoek gaan naar achterliggende systemen en strategieën. En dat is dan ook een eerste bedenking bij de aktie van Casteels: in feite herleidt hij een maatschappelijke stroming tot een *fait divers*, een kwalijke oprisping van enkele onvolwassenen, gefrustreerde pubers die niet beter weten. Een *fait divers* dat bijklaar toch belangrijk genoeg is om op te reageren, want het kan de *faam* van deze universiteit schaden.

Blijkbaar weet Casteels niet dat ook binnen het wereldje van deskundigen vragen worden gesteld en af en toe zelfs antwoorden worden gegeven. Of wil hij het niet weten? De eerste mogelijkheid zou wijzen op domheid en is gezien zijn maatschappelijke positie weinig waarschijnlijk. De tweede mogelijkheid wijst op moedwil en intellectuele oneerlijkheid. Hierbij rijst onmiddellijk de vraag wat er achter kan steken. Alvorens hierop in te gaan, willen we bij wijze van voorbeeld nog even doorbomen over één

van die antwoorden.

Eén van die antwoorden wordt bijvoorbeeld gegeven in de *fundamentele seksuele rechten van de mens* die enkele jaren geleden opgesteld werden door de *World Association Sexology* (Washington, juni 1983). In het licht van het voorgaande betekent deze tekst een hele verademing. Van bij de aanvang heeft men de juiste toon te pakken. Nemen we als voorbeeld het eerste artikel. Recht op vrijheid van elke seksuele gedachte, elke seksuele fantasie of elk seksueel verlangen. En zo gaat dat tien rechten lang door. De algemene grondtoon is er een van tolerantie en breeddenkendheid. Spijtig genoeg bleef ook deze tekst binnen de vakliteratuur steken. En ook hier komen weer de politieke machten die in het spel zijn naar voren. Behoudsgezinde krachten staan vanzelfsprekend niet te wachten op dergelijke verklaringen. Jubelkreten zullen er in dat kamp niet zijn opgestegen bij het verschijnen van deze rechten. De andere zijde van het politieke spektakel daarentegen heeft het al te vaak

(Akademische Raad) krijgen de rol van politiegang in hun nek gedraaid. *Law and order* moet gerespecteerd worden binnen alle geleidingen van de universiteit. Dat deze intimidatie — want hoe kun je dergelijke aanpak anders noemen — resultaten oplevert, blijkt overigens niet alleen al uit het late verschijningsstijdstip van deze reaktie. Binnen de studentenoverkoepeling zat ook niet iedereen hierop te wachten.

Een tweede bedenking betreft het intrinsieke ideeëngoed dat ik in dit schrijven meen te kunnen ontwaren. Professor Casteels gaat er blijkbaar van uit dat er één alleszigmakende waarheid in acht moet genomen worden: de katholieke. Andersdenkenden worden in Leuven getolereerd (zij betalen ook inschrijvingsgelden), maar zij dienen het bovenvermelde ideeëngoed te respecteren teneinde de faam van de instelling niet te bezodelen.

Ook deze gedachtegang is echter achterhaald. In een tijd waar voorbehoudsmiddelen kwasi vrij toegan-

katholieke ideeëngoed op zich bestaat dan ook al lang niet meer. De Kerk is na *Vaticanum II* in een stroomversnelling terecht gekomen en allerhande — soms elkaar bestrijdende — tendensen zijn aan de oppervlakte gekomen. Wie bezit dan nog de alleszigmakende waarheid?

Ook aan deze universiteit heeft deze beweging doorgespeeld. Professor Casteels moet zich enkel maar de moeite getroosten om rond zich te kijken hoe zijn kollega's professoren het stellen om zich hiervan te vergewissen.

Medebeheer(sen?)

Men kan reakties als deze van de dekaan van geneeskunde natuurlijk schouderophalend afdoen als 'uit de tijd zijnde' en er aan toevoegen dat alles wel zal koelen zonder blazen. De soep wordt immers nooit zo heet gevretten als... en ga zo maar door. Op die manier gaat men echter aan een ander essentieel element voorbij. Met name voor het medebeheer zijn er ook konsekwenties.

Voor wie er nog niet van overtuigd was, ook dit systeem heeft zijn nadelen. Sommige problemen — waarvoor datgene dat in deze kolommen aan bod is gekomen — dringen niet meer door tot de buitenwereld, terwille van de goede samenwerking of een andere goede reden. De KUL vormt ook zijn politiekiers. En wat is er beter dan één stage op Akademische Raad?

Ook nu werd het probleem in der minne opgelost. Rektor Dillemans verwees Casteels' klacht namelijk door naar de A.R.-kommissie Deruyttere zoals we hoger zeiden. Deze laatste leverde een salomonoordeel af zoals alleen aan deze universiteit kan getroffen worden. Wij citeren: *De Kommissie betreurt de obsceniteiten en vulgariteiten die in Veto verschenen zijn; hoopt dat de studentenvertegenwoordigers en de basis zelf zullen reageren; meent dat zij niet als zedenkommissie kan optreden voor losstaande feiten; meent dat de taak is van de Voorzitter Studentenaangelegenheden deze aangelegenheid te behandelen; meent dat de A.R. slechts zou moeten ingrijpen moest het blijken dat dit soort literatuur en illustraties een redaktionele politiek is of systematisch bedreven wordt; adviseert de Rektor dit punt niet op de agenda van de A.R. te plaatsen.*

Gevolg: konflikt gesloten, maar een gevoel van onbehagen blijft hangen. Een perfecte verhuilingsstrategie.

De seks blijft probleemgebied. En toch heeft dit laatste zijn voordelen. Want dan mag men op A.R. denken dat er geen systematische politiek bedreven wordt, in werkelijkheid gebeurt dit toch. Zelfs in het zeer geprezen eredoratienummer van deze jaargang, is de seks op verholven wijze aanwezig. De geest van Erasmus herstelt, wie herinnert zich niet die frontpaginaat! Dat diezelfde Erasmus niet zo preuts was als sommigen van zijn hedendaagse collegae professoren, zal deze laatsten een zorg wezen. Geen mens die nu nog weet dat deze nobele ziel in zijn *Samenspraken* aan zijn pupil advies gaf omtrent de keuze van een goede prostitutie.

Dirk De Naegel

LABORATORIUM VOOR FYSIOLOGIE
K. U. L. CAMPUS SARTHOUBERG
B-3000 LEUVEN-BELGIUM
TEL. 31888888

Professor R. DILLEMANS
Rector K.U. Leuven
Universiteitshalle
Naamsestraat 22
3000 LEUVEN

BC/86/1207/cvv

Nijbeer de Rector,

Door collega van mijn Faculteit werd mijn aandacht getrokken op de plaatsvoore schumigheden die in het nummer van VETO van 9 januari 1986 als journalistiek of bladzijde weggegeven werden. Het gaat om een foto, de globale sfeer van de tekst van p. 3 en om een citaat van de week (1) op p. 8, van Noord-Nederlandse oorsprong.

Ik betreur niet enkel dat de verantwoordelijken van VETO schijnbaar niet in een onvolwassen stadium verkeren, maar vooral dat een studentenblad van een Universiteit als de onze zich tot dergelijke gedegradeerde praktijken leent.

Hierbij stellen zich de volgende vragen:

- 1) is het niet onze plicht als academische raad dat wij dergelijke volgritselaten desavoueren?
Ook een student die vrij kiest om naar Leuven te komen heeft de plicht de faam van deze instelling te respecteren.
- 2) is het nog verantwoord dat gelden komend van de gemeenschap, gebruikt worden om dergelijke vulgariteit mogelijk te maken?

Graag had ik deze twee punten besproken gezien op de volgende academische raad.

Met de meeste hoogachting,

R. Casteels.
R. Casteels.

te druk met andere sociale items of vindt dat hee seksuele gedoe maar een bourgeoisieaangelegenheid. Hier en daar wordt er wel — en dat moeten we toegeven op ongelukkige wijze — aan het probleem gewerkt. Tot een breder maatschappelijk gesprek komt het echter niet. En hier zijn we weer bij ons uitgangspunt terecht gekomen.

Truuk van de redaktie

Laten we vooraf duidelijk zijn. Het is het goede recht van professor Casteels om bepaalde publicaties van Veto aanstootgevend te vinden. Het is evenzeer zijn recht om daartegen te reageren. Bij wat er nu gebeurd is willen we toch twee bedenkingen maken.

Ten eerste. Minder fraai wordt het wanneer deze reaktie eens te meer op een verhuilende — sommigen zullen zelfs gewagen van achterbakse — manier gebeurt. Een openlijk gesprek (reaktie, discussie, er zijn hopende andere mogelijkheden) is blijkbaar niet weggelegd voor een dekaan geneeskunde. Nochtans is juist hij goed geplaatst om daaraan deel te nemen en op die manier één van de universitaire functies waar te maken: laboratorium voor een maatschappij te zijn. Of acht hij dat beneden zijn waardigheid en begeeft hij zich liever op de ijle trappen van een ivoren toren?

In de plaats daarvan schrijft hij wel een brief naar de rektor en dringt er zelfs op aan om sankties te nemen. Een obolligie manier van handelen (om het zacht uit te drukken) aan een universiteit die prat gaat op haar (beperkte vorm van) medebeheer en eenheid. Eén zaak heeft professor steels op die manier wel bereikt. De studentenvertegenwoordigers op AR

kelijk zijn. *LAT-relaties* (Living Apart Together) en *BOM-vrouwen* (Bewust Ongehuwde Moeders) in opkomst zijn, homoseksualiteit en lesbianisme (eindelijk engizns) bespreekbaar worden, rollenpatronen doorbroken worden en partnernur 'in' is, om het daarbij nog maar te houden, maar waar boventraditie, geloof en moraal bespreekbaar zijn geworden, gaat deze eenzijdige vlieger niet meer op. In een dergelijke kontekst kan de seksualiteit niet louter gereduceerd blijven tot zijn nuttigheidsaspect. De heersende ideologieën zullen zich daar mettertijd aan moeten aanpassen. De weg naar een humanistische autonomie — en daarmee samengaand een gezond pluralisme — ligt nu eenmaal open en daar kan zelfs de best uitgebouwde restauratieve beweging geen moer meer aan veranderen. Het

Hé afgestudeerde!

Nu donderdag 24 april organiseert Studentenvoorzorgingen een informatieavond voor afgestudeerden en afstuderenden.

Hier komen onderwerpen aan bod die u als student, potentieel klaar voor de arbeidsmarkt, zullen interesseren.

Welke werkstatuten zijn er, en wat is het meest voordelig voor mij? Hoe zit het met mijn ziekteverzekering en mijn kindergeld? Mag ik tijdens de vakantie nog vakantiewerk aannemen? En mijn dienstplicht? Moet ik die ook nog vervullen, en is het nu 10 maanden of

12 maanden die ik moet kloppen?

Wat als ik werkloos ben en blijf? Voor welke statuten kom ik in aanmerking? Al die nep-statuten zijn die echt zo nep? BTK (Bijzonder Tijdelijk Kader), DAC (Derde ArbeidsCircuit), TWW (Tewerkgeveringswet). Is er een verschil en zo ja, wat is het verschil?

Op al deze vragen en nog veel meer kan u een antwoord krijgen op donderdag 24 april. Deze informatieavond gaat door in de Kleine Aula, Sint-Michielsstraat 6 te Leuven om 20.00 uur.

Mortier over Humo

Wij houden de lezer niet voor dom

Vorige week sprak Guy Mortier met ons over het begin van zijn eigen journalistieke loopbaan, over de "legendarische generatie" die hij rond zich gevormd had, en over het stelselmatig afhaken van de pioniers in van Humo het meest eigenzinnige én het meest succesvolle blad in Vlaanderen hebben gemaakt.

Veto: De pioniers haken af. Toch blijft Mortier talent ontdekken. Marc Didon is hier geparasseerd. Kamagurka kreeg de ruimte. En wat een Wilfried Hendrickx doet, is vaak schitterend: zijn aanpak van de LSP-affaire bijvoorbeeld. Of het interview met Bernard Hinault: altijd op het randje, hij provoceert konstant, heel de rijkdom van het temperament van Hinault explodeert, maar Hendrickx vliegt net niet aan de deur. Er zijn geen drie sportjournalisten in dit land die hem dat nadoen.

Mortier: «Ik denk het ook niet. Dat is wel een voordeel voor Humo: iedereen die "het" in zich heeft, wil voor ons schrijven. Ik krijg dus ontzaglijk veel papier op mijn bureau, maar daar is eigenlijk weinig van bruikbaar. Talent is zeldzaam, helaas, de spoeling is soms bijzonder dun. Wat niet betekent dat ik niet iedereen een faire kans geef. Al kriipt daar ook ontzettend veel tijd in.»

Steken laten vallen

Veto: Vandaar ook nogal wat zwakke spul in Humo? Iedereen heeft nu bijvoorbeeld de mond vol over de "affaire Camps", maar naar mijn gevoel laat Humo ook heel wat minder opvallende steken vallen.

Mortier: «Geef eens een voorbeeld.»

Veto: De manier waarop jullie recent Micha Marah aanpakten. Zij wint de strijd omdat jullie veel te nadrukkelijk worden. Als je dat vergelijkt met het beruchte Eddy Wally interview zoveel jaren geleden: Piry's liet hem in de val lopen precies door hem te laten lullen.

Mortier: «Ja, Micha Marah heeft dat inderdaad zeer knap gespeeld. Dat was een interview met — bij manier van spreken — de mitrailletten errond. Maar het ging korrekt en zij heeft de tekst nagelezen en gekorrigeerd. En ze is daar relatief goed uitgekomen, ja dat is dan maar zo. Wat niet belet dat Stad op Stelten een draak blijft.»

Veto: De gustibus...

Mortier: «Nou nee, dat is niet waar, over smaken kan je wel redetwisten. En van zo'n Stad op Stelten kan je volgens mij zelfs wetenschappelijk aantonen dat het rotzooi is. Dat geeft zelfs Marjine De Valk toe. Die speelt het spel heel anders: hij ontzenuwt iedere kritiek door ons gelijk te geven. Je hebt nog een andere mogelijkheid, Michel Follet bijvoorbeeld. Die heeft dat mogen nalezen en hij valt dan toch nog uit de lucht als hij het gedrukt ziet. En dan maar zeveren over de aanpak van Humo. Dat zijn toch mensen met een serieuze medium-ervaring, moeten wij daar nu echt medelijden mee hebben?»

Veto: Soms wel, vind ik. De manier waarop jullie Kurt Van Eeghem lieten afgaan was toch pijnlijk. Ik hou niet van die kerel, maar ik had toch wel met hem te doen: dat wil in champagne zwemmen maar kan zich amper spuitwater veroorloven.

Mortier: «Ik vond dat nochtans een zeer genuanceerd interview, slaan en zalven beurteilungen. Als ik het zelf gedaan had dan was ik er harder tegenaan gegaan. Bovendien: het "slachtoffer" heeft vaak de sympathie van het publiek aan zijn zijde. Neem nu die "affaire Camps": die man kan zijn redaktie aardig terroriseren. Maar als wij daar een fractie van publiceren, dan wordt hij plots een underdog, en vandaar een volksheld. Nu, het is hem gegund hoor.»

Journalistiek en moed

Veto: Ben je daar toch niet te ver gegaan?

Mortier: «Ik weet het niet. Ik geef toe: ik heb zelf lang getwijfeld voor de publicatie. Maar dan hoor je weer dingen over de diktatuur die hij heeft laten wegen op zijn eigen journalisten...»

Veto: Dat argument van die diktatuur, is dat geen onzin? Ook een arbeider kan een tirannieke baas hebben en die moet daar dan ook mee leren leven. Terwijl een journalist, dat is toch de laatste vrijbuiters van onze samenleving. Hij moet maar vechten om zijn plaats af te dwingen, vind ik.

Mortier: «Je moet dat toch niet romantiseren hoor. Je moest eens weten hoe het er op de meeste redakties aan toe gaat, hoe weinig ruimte de mensen daar eigenlijk hebben.»

Veto: Maar jij hebt het zelf toch ook moeten waarmaken. Tegen de Dupuis-gang in.

Mortier: «Ik heb misschien geluk gehad. En een goede ploeg om mij heen, ik stond niet alleen. Alhoewel, het verbaast mij inderdaad soms, te zien en te horen hoe de mensen op andere redakties zich op de kop laten zitten zonder te reageren of samen te spannen.»

Veto: Ontbreekt er niet dikwijls het element "moed"?

Mortier: «Misschien wel. Dat heeft mij ook zo pijnlijk getroffen in de "affaire Coenen": de journalisten wilden toen blok vormen tegen de schandelijke manier waarop de voorhechtenis misbruikt werd. Er was een lofwaardig en weldoend gevoel van solidariteit. Dat is ook niet meer dan normaal, dat is solidair bent met een collega in zo'n omstandigheden, ook al werkt hij voor een blad waar je al eens mee overhoop ligt. Maar kom. Dan kent Coenen zijn moment van zwakte en plots voelt iedereen zich bekoed. En dan blijven ze maar zeurden over de deontologische fout van Coenen, maar over de misbruiken van het gerecht hoor je niet veel meer. En dan gaat de Persbond mij als hoofdredakteur nog eens een blaam geven, terwijl ik zelf machteloos was. Ik had erover gedacht in zijn plaats te gaan zitten, maar toen was het al te laat.»

Veto: Wat mij opgevallen is in die kwestie, is dat iedereen het wel over de deontologische fout heeft. Maar er is toch ook een professionele fout: hoe kan

een ervaren journalist in godsnaam de krachtsverhoudingen zo verkeerd inschatten?

Mortier: «Je mag niet vergeten dat Martin volkomen verrast werd en totaal geïsoleerd zat. Er is vuil spel gespeeld.»

Talent is dun gezaaid

Veto: Maar toch, je bent geen kerstkind. Voor een journalist met ambities is zo'n aanhouding toch een geschenk uit de hemel: je begint aan je memoires, wacht je tijd af, komt als martelaar uit de cel en je hebt een bestseller.

Mortier: (lacht): «Zo simpel is het toch ook allemaal niet. Ondertussen zit je er toch maar. Ik heb zelf in die periode contact gehad met verschillende mensen die onder de voorhechtenis geleden hebben en die verklaarden unaniem dat ze Martin Coenen konden begrijpen.»

Veto: Toch kan ik me niet van de indruk ontdoen dat er veel jonge journalisten zijn die graag Woodward en Bernstein willen spelen (de journalisten van de

volume van Humo is sterk toegevoegd. Wij doen die dingen nog wel, maar ze vallen veel minder op.»

Veto: Toch zijn er nog mogelijkheden. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het interview met Boudewijn Büch van Patrick Medart. Of aan dat van Leo De Haes met Mark Grammens. Of aan dat met Lévi-Strauss van Van Meir een paar jaar geleden. Ooit werd er ook eens een interview met Prigogine aangekondigd. Ik wacht er nog altijd op.

Mortier: «Daar zit je dan weer met het probleem van mankracht en tijd. Er kriipt enorm veel tijd in de voorbereiding van dergelijke dingen, dat zul je zelf al wel ondervonden hebben.»

Branie en dossierkennis

Veto: Ooit kon het toch, ik denk aan het duo Piry's-De Coninck. Ik heb soms het gevoel dat Humo wel hun branie heeft overgehouden, maar niet hun dossierkennis.

Mortier: «Daar vermoen je me ook twee uitzonderlijke kerels. Die hadden

Veto: Courteaux komt inderdaad opvallend veel minder persoonlijk tussen in de debatten. Ook een vermoeidheidsverschijnsel?

Mortier: «Ik denk dat het een rol speelt dat het publiek met ons meegegroeid is. Sommige van onze reacties zijn voorspelbaar — iedereen weet onderhand wel dat wij geen schrik hebben van controversiële meningen. Dan krijg je ook minder provokaties. De lezer weet dat wij hem niet voor dom houden en gedraagt zich daar ook naar.»

Nonnen of Lesbiennes?

Veto: Toch maken jullie regelmatig mensen boos. Zo heeft de moeder van Geert, onze fotograaf Humo de deur uitgekeild omwille van die Lesbische nonnen.

Mortier: «Ik vond dat nochtans een serene serie.»

Veto: Dat was het ook, maar de titel! **Mortier:** «Oh, maar ik had erger willen verzinnen hoor. Ik heb mezelf nog bedwongen en gewoon de titel van het boek genomen. En ik heb dat boek eerst door mensen uit het milieu laten nalezen en die vonden het goed.»

Veto: Door nonnen?

Mortier: (lacht) «Nee, door lesbiennes. Misschien had ik het inderdaad beter door nonnen laten lezen.»

Veto: Ondertussen heeft de moeder van Geert Humo niet meer.

Mortier: «Dat houdt ze niet vol, wees maar gerust.»

Veto: Het is mij inderdaad opgevallen dat heel wat mensen die boos waren op Humo omwille van Camps, weer gesmolten zijn door die telefoon-interviews.

Mortier: «Ja, die telefoons. We hadden die mensen op voorhand allemaal een brief geschreven waarin we aankondigden dat we zouden bellen en dat we niet achter complimentjes zouden vissen. De reacties zijn naventend geweest: een stroom kritiek — terwijl we toch ook graag af en toe een complimentje krijgen — "daar begint er weer één over Camps" dachten we tenslotte. Soms deed dat pijn. Wat Jos Ghijns bijvoorbeeld zegde, dat heeft mij persoonlijk wel geraakt. Nu, we krijgen ook veel brieven die ons bewieroken, maar die publiceren we dan weer uiterst zelden. Eén troost hebben we: geen enkel blad in de Vlaamse pers zou zoveel kritiek op zichzelf dullen in de eigen pagina's. De resultaten zijn er ook naar: de laatste weken is onze verkoop weer met vijfduizend exemplaren gestegen.»

Veto: Gaat dat sukses ook niet op de persoon Mortier wegen? In Het Vermoeden zinspeelde je erop dat je er wel eens voor een sabbatjaar tussenuit wilde.

Mortier: «In de praktijk kan dat gewoon niet, maar inderdaad, ik verzuip soms in Humo. Ik heb amper nog de tijd een krant grondig door te nemen, een boek louter voor het genot te lezen. Alles wat ik doe staat altijd weer in functie van het maken van het blad en als je hier de dag van de slotredactie komen zou, dan beland je in een helsenketel. Op de duur gaat dat wegen, ja, ik ben er al zeventien jaar mee bezig, dat is lang.»

Veto: Maar je houdt het vol. Ben je een workaholic?

Mortier: «Ik weet het niet. Ik doe het gewoon graag, ik sta er eigenlijk niet bij stil.»

Als wij de kantoren van Humo verlaten is het bijna halfzeven en de receptioniste is al naar huis: Mortier werkt duidelijk niet van nine to five en loodst ons naar buiten via de ondergrondse garages. «Zal hij nu ontgeremd gaan hateren als hij dit interview leest?» vraag ik mij af in de lift. Heel even overweeg ik om terug te lopen naar de voorkant van het gebouw om in de brievenbus te plaatsen. Ik doe het maar niet. Een regel is dit immers niet. Bovendien: zo'n Mortier in de Vlaamse pers is vast wel zeldzamer dan de gevlekte fuut.

Eddy Daniels

Het embryonale verlangen naar het duimpje in de mond? Mortier wist zich net nog te bedwingen toen onze flash flitste. (foto Veto)

Washington Post die Watergate aan het rollen brachten), maar die er de prijs niet voor willen betalen.

Mortier: «Onderschat toch vooral de interne druk binnen die redakties niet.»

Veto: Maar neem nu een man als Maurice De Wilde. Die maakt in de zestiger jaren een aantal reportages die de machthebbers tegen de schenen schoppen. Hij wordt op een zijspoor gezet, aan een project dat zo onoverzichtelijk is dat zijn benoemen dat hij zoet is tot aan zijn penstoel. En dan, na zoveel jaar, haalt hij uit met een programma-reeks die opnieuw het halve land op zijn kop zet. Als dat in de BRT kan...

Mortier: «Dat is ook een uniek man die je daar aanhaalt. Er zijn er maar weinigen met zijn moed en doorzettingsvermogen. En met zijn talent ook. Talent is dungezaaid, vergeet dat niet.»

Veto: Dat verklaart dan dadelijk een ander gemis in Humo vandaag: het "doorwrochte" interview. Maken jullie het jezelf niet te gemakkelijk door zoveel pieuuten te grazen te nemen? Mensen met een bekende kop maar met bijzonder weinig te vertellen.

Mortier: «Je mag twee dingen niet vergeten: om te beginnen ben je in Vlaanderen snel rond en kan je niet altijd dezelfde spraakmakers aan het woord laten. En vervolgens: het

overigens niet zoveel dossierkennis hoor, zoveel tijd hadden ze ook niet om zich in een onderwerp te verdiepen. Die telefoonerden meestal wat rond om achtergrondinformatie te verwerven. Maar zij hadden het grote voordeel dat ze enorm beleden waren, zich voor alle interesseerden en zich overal een eigen opinie over vormden. Vind zo maar eens een stel.»

Veto: Het is bij een interview ook een nadeel als je te grote achtergrondkennis hebt. Je krijgt dan incrowd gesprekken.

Mortier: «Precies. Je gaat dan kokoteren met je kennis tegenover de geïnterviewde, de lezer leest niet meer mee. Een goed interviewer moet de persoon in kwestie geen specialistische vragen stellen, maar die vragen waarvan de doorsnee-lezer zegt: hé, dat had ik nu ook altijd al willen weten.»

Veto: De grote erudiet in Humo is echter altijd Willy Courteaux geweest. Zijn Open Venster is een monument.

Mortier: «Ja, het is de enige rubriek in de Vlaamse pers waar de "kleine man" echt zijn ei kan leggen. Die rubriek heeft een enorme rol gespeeld. Al raken de lezers wel wat op hun hoede: vroeger volgden de polemieken mekaar soms razendsnel op. Die frekwentie is gedaald — je vindt gewoon niet meer zoveel idioten die een dwaze opinie willen verdedigen om dan door Courteaux in een paar zinnen te pletter geschreven te worden.»

Mag Veto blijven?

POLITIKA — Eén van de agendapunten op het coördinatiecomité (Koko) verleden maandag betrof de discussie rond de naam "Veto". Er werd eenparig beslist dat er niet mag geraakt worden aan de naam Veto. De sociale wetenschappers wensen de jarenlange traditie van Veto niet overboord te gooien. Niet omdat ze konserverd zijn, maar omdat ze het profiel en de inhoud van Veto ten zeerste op prijs stellen.

Het behoud van de naam Veto vinden ze een logisch gevolg van de

verzoeningsvergaderingen waar ontrent "het studentenblad" voor een concept gekozen is dat dicht aanleunt bij wat Veto nu is. "Als je voor de huidige inhoud en het actuele concept kiest, is het bijgevolg zeer onlogisch dat je de naam zou veranderen," zo redeneerden ze verder.

Tenslotte gaf het koko de afgevaardigden van polit'ka op de verzoeningsvergadering de opdracht mee deze stelling met hand en tand te verdedigen en niet te zwichten voor chantage.

(MS)

KERST MIS IN Z-AFRIKA

GADAMME

AGENDA

samenstelling: Geert Coene

Donderdag 24 april

- 18.00 u. **BETOGING** Betoging tegen Reagan vertrek aan Alma II. Toegang gratis. Org. Werkgroep Kritische Studenten
- 20.00 u. **INFO-AVOND** Informatie-avond voor afgestudeerden in Kleine Aula, org. Studentenvoorzieningen KULeuven, inkom gratis.
- 20.00 u. **LITERATUUR** Hans Devroe over experimenten in de Duitse poëzie in 'tStuc, org. Univ. Werkgroep Literatuur.
- 20.30 u. **TEATER** De mannen van de Dam met Het Park van Botho Strauss; regie Sam Bogaerts. In 'tStuc, org. 'tStuc, inkom 150/200.
- 20.30 u. **FILM** Cult Movies-Duck Soup, L. Mc Carey in Aud. Vesalius, org. DAF en 'tStuc. Inkom 60/80.
- 22.00 u. **KONCERT** Charlie Morrow en Tom Pomposello (VS). In 'tStuc, inkom 120/150, org. VRG en Leuven vol Muziek.

Vrijdag 25 april

- 21.00 u. **OPTREDEN** Una notte Particolare, con la partecipazione del Orlando Marco Musica Pizza Vino etc. In Belgisch Congo (Kon. Albertlaan 48).

Zaterdag 25 april

- 20.30 u. **FILM** L'année dernière à Marienbad, A. Resnais. In 'tStuc, org. DAF en 'tStuc, inkom 60/80.

Zondag 27 april

- 14.00 u. **STADSWANDELING** Woon- en milieuwandering. Vertrek: Elcker-Ik Leuven, Blijde Inkomstraat 115, org. Elcker-Ik, prijs 60 fr. Inschrijving: 016/23.96.92.

Maandag 28 april

- 20.00 u. **LEZING** Kriya Yoga en de essentie van alle religies door Swami Harikarandanda Giri. In Mgr. Science-instituut (Ravenstraat 46), inkom: vrije bijdrage.
- 20.15 u. **REVUE** Ars Longa, Vita Brevis, Geneeskunde revue. In Stadschouwburg, vvk: Medicabar.
- 20.30 u. **FILM** Barnes O in Aud. Vesalius, org. DAF en 'tStuc, inkom 60/80.

Dinsdag 29 april

- 20.15 u. **REVUE** Ars Longa, Vita Brevis, Geneeskunde revue. In Stadschouwburg, vvk: Medicabar.
- 20.30 u. **MUZIEK** Kostov Chatzopoulos brengt virbuose ragtime op gitaar. In Spuyte, Tevuuveest 101.
- 20.30 u. **PERFORMANCE** Pictural Percussion Performance door W.J.C. Free en Paul Koek. In VUB Kulturkaffee, Pleinlaan 2, 1050 Brussel, org. VUB Kulturkaffee en Het Vitalisme vzw, inkom gratis.
- 20.30 u. **FILM** Un chant d'amour en Irezumi in Aud. Vesalius, org. DAF en 'tStuc, inkom 60/80.
- 20.30 u. **DIA-AVOND** Japan: land van tradities en technologie. Door K. Poppe en C. van Rennynghe, in AV 00.17, inkom 40 fr.

Woensdag 30 april

MUZIEK Leuven vol Muziek. De ganse dag door. Zie pagina 1.

- 15.00 u. **LEZING** The Grayng of America: the socio-cultural impact of a growing third-age group. door T. Zakken. In L & W, 8ste verieping. Org. American studies. Inkom gratis.
- 20.00 u. **KONCERT** Tango al Sun door Belgisch-Argentijns trio Marcuccu, Masondo, Van Esbroeck. In Stadsschouwburg. Inkom 260/235/185/105/80.
- 20.00 u. **TEATER** De uitzonderingen en de regel van B. Brecht door De Nieuwe Scene. In Stadsschouwburg.

Vrijdag 2 mei

- 21.00 u. **KONCERT** Butthole Surfers en The Scientists. In 'tStuc. Org. 'tStuc. Inkom 350/400.

TENTOONSTELLINGEN

- PSYCHOLOGIE, 40 jaar Psychologische Kring**, in Psychologisch Instituut, van ma 21/4 tot vr 25/4 van 10-14 en van 16-19 u.
- RECHTEN, Buitenwerk**, met werk van Jan Carlier, Yves De Smet, Hugo Duchateau, Ado Hamelrijk en Jean-Georges Massaut. In kollege De Valk van 14/4 tot 2/5. Inkom gratis.
- L & W, Het kind in de inrichting**, 150 jaar residentiële zorg voor kinderen met psycho-sociale problemen. Van 25 april tot 16 mei. Openingsuren ma, wo, vr en za van 10 tot 17 uur; di en do van 10 tot 19 uur en 's zondags van 14 tot 17 uur. Inlichtingen 016/23.39.41. Inkom gratis.

Citaat van de week

De CVP-jongeren zeggen dat de beslissing van Defensie-minister de Donnée om het spoedverlof van miliciens voor het meewerken aan kampen van jeugdbewegingen geleidelijk af te schaffen, aantoonde dat de minister de waarde van deze kampen niet begrijpt.

uit Het Nieuwsblad van 21 april

Veto interviewt ook zwarten

Nadat een heel spectrum van blanken (Paardekoper, Marck, Van den Bergh, ...) de kans werd gegeven hun oprispingen aangaande de Zuidafrikaanse realiteit de vrije loop te laten (dikwijls zelfs zonder "pardon" te zeggen), vonden wij het tijd ook eens een zwarte om zijn mening te vragen. Xolile Ketyei is niet alleen zwart, hij is ook nog priester en bovendien verbonden aan de Zuidafrikaanse Katholieke Bisschoppenkonferentie. Kortom, als deze man niet representatief is, bezorgen wij u volgende keer Mandela.

Toen hij onlangs op uitnodiging van Broederlijk Delen in ons land verbleef, spraken wij met hem over vrijheid, neutraliteit, boykot en wat daar nu al dan niet 'akademisch' aan is.

Veto: Welk soort werk doe je in Zuid-Afrika?

Xolile Ketyei: «Ik werd door de Katholieke Bisschoppenkonferentie benoemd tot sekretaris van het 'Department of Refugees and Displaced Persons', wat betekent dat ik het werk coördineer dat voor deze mensen gedaan wordt.»

Veto: Wat versta je onder 'Displaced Persons'?

Xolile Ketyei: «Het zijn mensen die verwijderd worden uit de zogenaamde "black spots" in blank Zuid-Afrika, om de thuisland-politiek te 'ratio-naliseren'.»

Veto: Wat denk je van Botha's hervormingsvoorstellen; komen ze op tijd?

Xolile Ketyei: «Het volk van Zuid-Afrika heeft bepaalde eisen bekend gemaakt aan de regering, maar deze regering volgt blijkbaar een eigen programma zodat aan de eisen van het volk nog niet tegemoet gekomen werd. Hoe lang nog wachten? De zwarte bevolking geraakt meer en meer gefrustreerd en wil klaarblijkelijk niet meer langer wachten. Ze willen nu rechtvaardigheid.»

Veto: Denk je dat er een kans is dat de blanke regering alsnog tegemoet komt aan de eisen van het volk, dat er dus een "demokratische overgang" mogelijk is?

Xolile Ketyei: «Frederik van Zyl Slabbert, voorzitter van de Progressieve Federale Partij en oppositieleider in de blanke Kamer van het parlement, nam onlangs ontslag bij zijn partij en

bij het parlement. Volgens hem zal deze parlementaire sessie immers een "oefening in irrelevantie" zijn; waardoor kan verondersteld worden dat hij dacht dat binnenin de structuren door deze regering ontworpen voor de zwarten geen bevredigend antwoord op hun eisen zou mogelijk zijn.»

Veto: Kan je iets vertellen over het opvoedingssysteem in Zuid-Afrika?

Xolile Ketyei: «Het opvoedingssysteem is ingedeeld in overeenstemming met de raciale groepen, zodat de zwarten, kleurlingen, Indiërs en blanken hun eigen respectievelijke opvoedingsdepartementen hebben die hun eigen opvoedingszaken regelen. Datgene wat de opvoeding van zwarten regelt is het D.E.T. (Department of Education and Training). Het onderscheid tussen blanke en zwarte studenten is het duidelijkst bij de aanvang van de universiteit. De cursussen van de middelbare school en de studienormen die daar heersen bereiden de zwarte studenten niet voldoende voor op universitaire studies, wat resulteert in een hoog falingscijfer voor het eerste jaar.»

Veto: De studenten hebben hier de academische overheid gevraagd een gedragskode betreffende academische kontakten met Zuid-Afrika te aanvaarden, wat reeds door verschillende Nederlandse universiteiten (ook Katholieke) gedaan werd. In het verleden vertrokken namelijk studenten geneeskunde naar Zuid-Afrika om daar hun medische stage te lopen en Zuidafrikaanse professoren kwamen hier om te doceren en

onderzoek te verrichten. De academische overheid weigert echter deze gedragskode te aanvaarden op grond van het argument dat zij de academische vrijheid wil waarborgen.

Xolile Ketyei: «Spijtig genoeg staat de notie van academische vrijheid meestal niet voor wat het zegt, maar voor neutraliteit bij mensen die niet wensen betrokken te geraken in reële levenssituaties. Neutraliteit is in dit verband onmogelijk, je kan niet terzijde staan van reële levenssituaties. Je bent ofwel vóór, ofwel tégen, maar je kan niet in het midden staan. Als mensen weigeren bepaalde posities in te nemen omwille van een academische vrijheid, moeten zij zich ernstig de vraag stellen in hoeverre zij tot een bepaalde situatie bijdragen. Zij moeten zich bewust worden van het feit dat hun eigen vrijheid de brandstof is van de onderdrukking en het gebrek aan vrijheid van anderen; jullie vrijheid is onze onderdrukking!»

Veto: Een ander argument waarom de gedragskode werd afgewezen berustte hierop dat de academische overheid beducht was voor de consequenties van hun stellingname in deze zaak. Men voerde aan dat als men zulke politiek voort ten opzichte van Zuid-Afrika, men zich ook verplicht ziet de academische relaties met Rusland, Polen, Noord-Ierland, enz. aan een kritisch onderzoek te onderwerpen.

Xolile Ketyei: «Eerst en vooral moet gesteld worden dat elke zaak in haar eigen essentie moet onderzocht worden. Het is dan ook vrij teleurstellend wanneer academici dit niet doen en enkel belang hechten aan de consequenties die uit een juist inzicht voortvloeien. Echte academische vrijheid staat immers voor een waarde-vrijheid, voor het konsekwent handhaven van een juist inzicht zonder zich te laten beïnvloeden door eksterne waarde-oordelen, zoals de vrees voor consequenties. Als men de kans krijgt een land te bekijken en op te merken dat er iets mis gaat, kan dat een uitgangspunt zijn vanwaaruit men andere landen onder de loep gaat nemen. Pas dit kan toegejuicht worden als echt academisch, als oprecht de waarheid volgend.»

Veto: Welke positieve stappen kan een academische overheid zal zetten?

Xolile Ketyei: «Een academische overheid kan vooreerst trachten een juist beeld van Zuid-Afrika te krijgen, hierbij geleid door het denken van echte Zwarte Leiders. Als het resultaat van dergelijk contact en denken op het verlaten van de traditionele houding wijst, dan is het dat wat moet gedaan worden. In Amerika bijvoorbeeld, hebben universiteiten en andere organisaties erkend dat vele zwarte studenten benadeeld worden in hun opvoeding. Zij hebben daarom onder andere fondsen en structuren opgericht om studenten die bekwaam zijn om te studeren maar die anders geen kans zouden gekregen hebben naar Amerika te laten gaan. Hier kan ook jullie universiteit voor kiezen.»

Guy Goossens

Na Reagan komt Zwoef

VTK — De verkiezingen bij de ingenieursstudenten gingen dit jaar door onder een grote belangstelling. Niet alleen waren er liefst zeven ploegen waarvan vijf verkiesbaar, tegen slechts twee ploegen de beide vorige jaren, maar ook kwam er veel kiesvolk naar de urnen in de loop van dinsdagmiddag 22 april en naar de debat-avond de dag daarvoor. Niet minder dan 1068 studenten kwamen hun stem uitbrengen, een nooit eerder geziene opkomst.

De uitslag:

ongeldig	1
blanko	2
DINO	12
WOESTIJN	81

NICSKE	160
CUPIDO	297
ZWOEF POR PRESIDENT & PULS	515
Totaal aantal stemmen	1068

Daar geen van de ploegen de helft van de stemmen behaalde, werden de stemmen van de ploegen die minder dan één vijfde van het totaal behaald hadden, verdeeld over de overige ploegen volgens de door de kiezers uitgelokte tweede keuze. Dat leverde als resultaat:

CUPIDO	35,6%
ZWOEF	63,4%

Bij het ter perse gaan van dit nummer waren deze cijfers nog heet. Volgende week enkele beschouwingen. (BP)